Yrittäjyys ja elinkeinopolitiikka
Satu Räsänen

28.2.2017

HE 8/2017 vp laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Esityksen tausta

Esityksellä toteutetaan osaltaan hallitusohjelman tavoitteita yritysten investointeja koskevan lupajärjestelmän sujuvoittamisesta ja hallinnollisen taakan vähentämisestä. Hallitusohjelman mukaan muun muassa siirretään rutiinilupa-asioita ilmoitusmenettelyyn sekä uudistetaan ja sujuvoitetaan lupa- ja valitusprosesseja. Lisäksi käyttöönotetaan isojen teollisten hankkeiden lupaprosessien kiirehtimismenettely.

Esityksellä toteutetaan lisäksi Eduskunnan ympäristönsuojelulain (527/2014) säätämisen yhteydessä antamaa lausumaa (EV 67/2014 vp.): Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa ympäristölupien joutuisaan käsittelyyn riittävät voimavarat sekä saattaa kiireellisesti valmiiksi uudistuksen, jolla ympäristölupamenettelyjä tehostetaan, kevennetään ja nopeutetaan.

Esityksen ehdotukset ovat oikeasuuntaisia ja kannatettavia

1. Lupavelvollisuuden rajaaminen

Ympäristölupavelvollisten määrän vähentämiseksi, ja siten lupajärjestelmän toimivuuden parantamiseksi, esityksessä ehdotetaan lupavelvollisuuden poistamista eräiltä toiminnoilta (vähäiset ympäristövaikutukset), eräiden toimintojen rekisteröintiä luvan sijasta sekä eräiden alhaisella kapasiteettitasolla luvan piirissä olevien toimintojen luvanhakukynnyksen nostamista. EK:n edustamien toimialojen osalta toimet koskevat mm. pellettien valmistusta, viilutehtaita, vesipesuloita sekä eräitä kemianteollisuuden pienehköjä laitoksia.

2. Luvanhakijan neuvonnan tehostaminen ja täydennyspyyntöjen perusteleminen

Esityksessä ehdotetaan luvan hakijan neuvonnan lisäämistä sekä erityistä perusteluvelvollisuutta pyydettäessä luvanhakijalta lisäselvityksiä.

Ehdotukset voivat parantaa ympäristölupahakemusten laatua sekä karsia myöhään tehtäviä tai epäselviä lisäselvityksiäpyyntöjä.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Molemmat ehdotuskokonaisuudet ovat askeleita oikeaan suuntaan ja kannatamme niiden eteenpäinviemistä.

Suomalainen ympäristölupamenettely ei ole kilpailukykyinen suhteessa eräisiin muihin EU-maihin

EK on vuonna 2014 verrannut Suomen ympäristölupajärjestelmää eräisiin muihin EU-maihin. https://ek.fi/ajankohtaista/uutiset/2014/11/11/oppia-muiden-maiden-ymparistolupamenettelyista/

Suomessa ympäristölupa on käytössä laajemmin, kuin monissa muissa maissa (Suomi noin 15 000, Ruotsi noin 5 000 ja Tanska noin 5 400). Vastaavasti ilmoitusmenettely oli Suomessa vuonna 2014 käytössä vain noin 2 600 toiminnolla, kun Ruotsissa vastaava luku oli 15- 20 000 ja Tanskassa noin 13 000.

Lisäksi selvityksessä vertailtiin ympäristölupamenettelyjen kestoa. Vuonna 2015 keskimääräinen ympäristölupamenettelyn käsittelyaika valtion aluehallintovirastossa oli 17,2 kk. Esimerkiksi Hollannissa luvat käsitellään 2-8 kk, Saksassa 3-7 kk ja Englannissa 2-4 kk.

Suomalaista ympäristölupajärjestelmää tulisi kehittää myös vastaamaan paremmin vertailumaita. Suomessa ympäristöluvan piirissa on edelleen tuhansia toimintoja, joissa ympäristövaikutukset ovat vähäisiä tai lupamääräykset kaavamaisia. Ilmoitusmenettelyyn siirtyminen tukisi ja nopeuttaisi varsinkin pienten ja keskisuurten kasvuyritysten investointeja ja uudistumista. Toiminnan muutoksen voitaisiin laajemminkin käsitellä ilmoitusmenettelyssä.

Ympäristölupamenettelyn uudistamista tulisi jatkaa

Ympäristöministeriössä on parhaillaan käynnissä ympäristölupapilottihanke, jossa testataan ympäristölupamenettelyn sujuvoittamista koskevia toimia. Lisäksi ministeriössä on valmistunut vuoden 2017 alussa selvitys yleisestä ilmoitusmenettelystä.

Näemme, että lupamenettelyä tulisi uudistaa niin, että menettely on tulevaisuudessa huomattavasti nopeampi, selkeämpi sekä ennakoitavampi. Lisäksi ilmoitusmenettelyn käyttöalaa tulisi nyt Eduskunnassa käsiteltävästä esityksestä edelleen laajentaa.

Tarpeelliset lakiesitykset tulisi antaa Eduskunnalle vielä tämän hallituskauden aikana.

Kunnioittavasti,

Satu Räsänen